

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงบรรยาย (Descriptive Research) ในการศึกษาอิทธิพลของตัวแปรระดับบุคคลที่มีต่อความเหนื่อยหน่ายในการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพ ศึกษาอิทธิพลของตัวแปรระดับโรงพยาบาลที่มีต่อความเหนื่อยหน่ายในการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพ และศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่างระดับที่มีอิทธิพลต่อความเหนื่อยหน่ายในการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพในโรงพยาบาลชุมชน โดยใช้วิธีการวิเคราะห์หุระดับ มีขั้นตอนในการดำเนินการวิจัยดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรที่ศึกษา เพื่อสำรวจแนวคิดและให้ได้ภาพรวมและกรอบความคิดเกี่ยวกับตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความเหนื่อยหน่ายในการปฏิบัติงาน ได้แก่ทฤษฎีความเข้มแข็งอดทน ความเชื่ออำนาจการควบคุมภายนอก การเผชิญภาวะเครียด การเห็นคุณค่าในตนเอง แรงสนับสนุนทางสังคม ความขัดแย้งในบทบาท ภาระงาน พฤติกรรมภาวะผู้นำ และศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์หุระดับ โดยเน้นที่การวิเคราะห์หุระดับโดยใช้โมเดลเชิงเส้นตรงระดับลดหลั่น
2. คัดเลือกตัวแปรและแนวคิดที่สำคัญและให้คำนิยามเชิงปฏิบัติการที่สามารถวัดค่าได้ ได้แก่ ตัวแปรแรงสนับสนุนทางสังคม ภาระงาน ความขัดแย้งในบทบาท พฤติกรรมภาวะผู้นำของหัวหน้างาน ความเข้มแข็งอดทน ความเชื่ออำนาจการควบคุมภายนอก การเผชิญภาวะเครียด การเห็นคุณค่าในตนเอง
3. กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัยและแบ่งระดับตัวแปรออกเป็น 2 ระดับคือ ระดับโรงพยาบาล ได้แก่ แรงสนับสนุนทางสังคม ภาระงาน ความขัดแย้งในบทบาท พฤติกรรมภาวะผู้นำของหัวหน้างาน และระดับบุคคล ได้แก่ ความเข้มแข็งอดทน ความเชื่ออำนาจการควบคุมภายนอก การเผชิญภาวะเครียด การเห็นคุณค่าในตนเอง
4. กำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ พยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลชุมชนเขตตรวจราชการเขต 9
5. พัฒนาเครื่องมือและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ ได้แก่ แบบวัดความเข้มแข็งอดทน แบบวัดความเชื่ออำนาจการควบคุมภายนอก แบบสอบถามการเผชิญภาวะเครียด แบบวัดการเห็นคุณค่าในตนเอง แบบสอบถามภาระงาน แบบวัดความขัดแย้งในบทบาท แบบวัดแรงสนับสนุนทางสังคม แบบวัดพฤติกรรมภาวะผู้นำของหัวหน้างาน และแบบวัด

ความเหนื่อยหน่ายในการปฏิบัติงาน

6. เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง
7. วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS และโปรแกรมสำเร็จรูป HLM

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรในการศึกษาครั้งนี้ คือ พยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลชุมชน เขตตรวจราชการเขต 9 ในปีพุทธศักราช 2549 จำนวน 4 จังหวัด ได้แก่ ชลบุรี ระยอง จันทบุรี ตราด รวมทั้งสิ้น 33 โรงพยาบาล มีจำนวนพยาบาลวิชาชีพ 1,501 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้ คือ พยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลชุมชน เขตตรวจราชการเขต 9 ในปีพุทธศักราช 2549 ซึ่งได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน มีขั้นตอนในการสุ่มตัวอย่าง ดังนี้

1. กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างในการวิเคราะห์หุระดับในระดับโรงพยาบาล ซึ่ง เล เบอร์สไตน์ ยุง ชัง คิม และจินทท์ คีแลนเชียร์ (Leigh Burstein, Kyung-Sung Kim & Ginette Delanshere, 1989, p. 247 อ้างถึงใน มณฑิธร ชมดอกไม้, 2541, หน้า 128) ได้กล่าวไว้ว่า กลุ่มตัวอย่างในการวิเคราะห์หุระดับควรมีกกลุ่มตัวอย่างในระดับที่ 2 ระหว่าง 20-200 กลุ่ม ในการวิจัยครั้งนี้จึงได้กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างในการวิเคราะห์ในระดับโรงพยาบาล จำนวน 24 โรงพยาบาล
2. กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้กฎของชูแมคเกอร์ และโลแมกซ์ แฮร์ และคณะ (Schumacker & Lomax, 1996; Hair et al., 1998 อ้างถึงใน นงลักษณ์ วิรัชชัย, 2542, หน้า 311) เสนอว่าการวิเคราะห์ตัวแปรพหุนาม ใช้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง 10-20 คนต่อตัวแปรในการวิจัย หนึ่งตัวแปร ในการวิจัยครั้งนี้ได้กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง 20 คนต่อหนึ่งตัวแปร ซึ่งศึกษาตัวแปร สังเกตได้ 28 ตัวแปร จึงได้กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง 560 คน
3. การได้มาซึ่งกลุ่มตัวอย่าง ใช้วิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน ดังนี้
  - 3.1 จัดกลุ่มโรงพยาบาลชุมชนเขตตรวจราชการเขต 9 ออกเป็น 3 กลุ่มโดยจัดกลุ่มตามเกณฑ์ของจำนวนเตียง ดังนี้คือ โรงพยาบาลชุมชนขนาด 10 เตียงและขนาด 30 เตียง โรงพยาบาลชุมชนขนาด 60 เตียง โรงพยาบาลชุมชนขนาด 90 เตียงและขนาด 120 เตียงขึ้นไป ได้จำนวนโรงพยาบาลชุมชนขนาด 10 เตียงและขนาด 30 เตียง จำนวน 22 โรงพยาบาล

โรงพยาบาลชุมชนขนาด 60 เตียงจำนวน 5 โรงพยาบาล โรงพยาบาลชุมชนขนาด 90 เตียง และขนาด 120 เตียงขึ้นไป จำนวน 6 โรงพยาบาล

3.2 ใช้วิธีการสุ่มอย่างง่ายสุ่มรายชื่อโรงพยาบาลชุมชนแต่ละขนาดจากทุกจังหวัด ในเขตตรวจราชการเขต 9 โดยสุ่มโรงพยาบาลชุมชนในแต่ละจังหวัดและแต่ละขนาดคิดเป็นร้อยละ 60 ของแต่ละขนาดโรงพยาบาล ได้จำนวนโรงพยาบาลชุมชนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ คือโรงพยาบาลชุมชนขนาด 10 เตียงและขนาด 30 เตียงจำนวน 15 โรงพยาบาล โรงพยาบาลชุมชนขนาด 60 เตียงจำนวน 5 โรงพยาบาล โรงพยาบาลชุมชนขนาด 90 เตียงและขนาด 120 เตียงขึ้นไป จำนวน 4 โรงพยาบาล รวมทั้งสิ้น 24 โรงพยาบาล รายละเอียดแสดงดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 จำนวนโรงพยาบาลทั้งหมดและ โรงพยาบาลกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

โรงพยาบาล ชุมชน ในจังหวัด	จำนวนโรงพยาบาลทั้งหมด			จำนวน โรงพยาบาลกลุ่มตัวอย่าง		
	ขนาดของโรงพยาบาล			ขนาดของโรงพยาบาล		
	90และ120เตียง	60 เตียง	10และ30 เตียง	90และ120 เตียง	60 เตียง	10และ30 เตียง
ชลบุรี	5	2	3	3	2	2
ระยอง	1	1	4	1	1	3
จันทบุรี	-	2	9	-	2	6
ตราด	-	-	6	-	-	4
รวม	6	5	22	4	5	15

3.2 ใช้วิธีการสุ่มอย่างง่ายสุ่มพยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลชุมชน ที่สุ่มได้ในข้อ 3.2 โดยการกำหนดสัดส่วน และ โรงพยาบาลที่ได้จำนวนพยาบาลวิชาชีพน้อยกว่า 20 คน ได้กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างจำนวน 25 คน จะได้จำนวนพยาบาลวิชาชีพ 652 คน แสดงดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 จำนวนพยาบาลวิชาชีพที่เป็นประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

จังหวัด	จำนวนพยาบาลวิชาชีพ (คน)	
	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
ชลบุรี	502	192
ระยอง	313	135
จันทบุรี	269	225
ตราด	161	100
รวม	1,245	652

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้การวิเคราะห์แบบพหุระดับด้วย โมเดลเชิงเส้นตรงระดับลดหลั่น (Hierarchical Linear Model) ตัวแปรในการวิจัยครั้งนี้จึงแบ่งตาม โครงสร้างของข้อมูลดังนี้

1. ตัวแปรอิสระ คือ ตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อความเหนื่อยหน่ายในการปฏิบัติงานของ พยาบาลวิชาชีพ ในการวิจัยครั้งนี้ได้จัดตัวแปรอิสระแบบพหุระดับออกเป็น 2 ระดับ ดังนี้

1.1 ตัวแปรระดับบุคคล จำนวน 4 ตัวแปร ได้แก่

1.1.1 ความเข้มแข็งอดทน วัดได้จากตัวแปรสังเกตได้ 3 ตัวแปร ได้แก่

1.1.1.1 ด้านความมุ่งมั่น

1.1.1.2 ด้านการควบคุม

1.1.1.3 ด้านความท้าทาย

1.1.2 ความเชื่ออำนาจการควบคุมภายนอก

1.1.3 การเผชิญภาวะเครียด วัดได้จากตัวแปรสังเกตได้ 3 ตัวแปร ได้แก่

1.1.3.1 ด้านการประคับประคองควบคุมปัญหา

1.1.3.2 ด้านการจัดการกับอารมณ์

1.1.3.3 ด้านการเผชิญหน้ากับปัญหา

1.1.4 การเห็นคุณค่าในตนเอง วัดได้จากตัวแปรสังเกตได้ 3 ตัวแปร ได้แก่

1.1.4.1 ด้านเกี่ยวกับตนเอง

1.1.4.2 ด้านสังคม

1.1.4.3 ด้านครอบครัว

1.2 ตัวแปรระดับโรงพยาบาล 4 ตัวแปร ได้แก่

1.2.1 ภาระงาน

1.2.2 ความขัดแย้งในบทบาท วัดได้จากตัวแปรสังเกตได้ 5 ตัวแปร ได้แก่

1.2.2.1 บทบาทที่มากเกินไป

1.2.2.2 ความกดดัน

1.2.2.3 ความขัดแย้งระหว่างบุคคล

1.2.2.4 ความขัดแย้งระหว่างบทบาท

1.2.2.5 ความขัดแย้งภายในบทบาท

1.2.3 แรงสนับสนุนทางสังคม วัดได้จากตัวแปรสังเกตได้ 4 ตัวแปร ได้แก่

1.2.3.1 ด้านอารมณ์

1.2.3.2 ด้านเครื่องมือ

1.2.3.3 ด้านข้อมูลข่าวสาร

1.2.3.4 ด้านการประเมิน

1.2.4 พฤติกรรมภาวะผู้นำของหัวหน้างาน วัดได้จากตัวแปรสังเกตได้ 3 ตัวแปร ได้แก่

1.2.4.1 การทำทนายกระบวนกร

1.2.4.2 การมีแรงคลใจในวิสัยทัศน์ร่วม

1.2.4.3 การเพิ่มความสามารธุผู้อื่น

1.2.4.4 การปฏิบัติการเป็นแบบอย่าง

1.2.4.5 การเสริมสร้างกำลังใจ

2. ตัวแปรตาม ได้แก่ ความเหนื่อยหน่ายในการปฏิบัติงาน วัดได้จากตัวแปรสังเกตได้ 3 ตัวแปร ได้แก่

2.1 ด้านความรู้สึก่อนล้ำทางอารมณ์

2.2 ด้านความรู้สึกลดความเป็นบุคคล

2.3 ด้านความรู้สึกลดความสำเร็จส่วนบุคคล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 สอบถามข้อมูลส่วนบุคคลของพยาบาลวิชาชีพ

ตอนที่ 2 ความเข้มแข็งของคน

ตอนที่ 3 ความเชื่ออำนาจการควบคุมภายนอก

ตอนที่ 4 การเผชิญภาวะเครียด

ตอนที่ 5 การเห็นคุณค่าในตนเอง

ตอนที่ 6 ภาระงาน

ตอนที่ 7 ความขัดแย้งในบทบาท

ตอนที่ 8 แรงสนับสนุนทางสังคม

ตอนที่ 9 พฤติกรรมภาวะผู้นำของหัวหน้างาน

ตอนที่ 10 ความเหนื่อยหน่ายในการปฏิบัติงาน

ขั้นตอนการสร้างและการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ มีรายละเอียดในการดำเนินการสร้างและมีขั้นตอน

ในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ ดังนี้

1. กำหนดจุดประสงค์ในการสร้าง แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล แบบวัดความเข้มแข็งของคน แบบวัดความเชื่ออำนาจการควบคุมภายนอก แบบสอบถามการเผชิญภาวะเครียด แบบวัดการเห็นคุณค่าในตนเอง แบบสอบถามภาระงาน แบบวัดความขัดแย้งในบทบาท แบบวัดแรงสนับสนุนทางสังคม แบบวัดพฤติกรรมภาวะผู้นำของหัวหน้างาน และแบบวัดความเหนื่อยหน่ายในการปฏิบัติงาน
2. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความเหนื่อยหน่ายในการปฏิบัติงาน ความเข้มแข็งของคน ความเชื่ออำนาจการควบคุมภายนอก การเผชิญภาวะเครียด การเห็นคุณค่าในตนเอง ภาระงาน ความขัดแย้งในบทบาท แรงสนับสนุนทางสังคม พฤติกรรมภาวะผู้นำของหัวหน้างาน
3. กำหนดนิยามปฏิบัติการความเหนื่อยหน่ายในการปฏิบัติงาน ความเข้มแข็งของคน ความเชื่ออำนาจการควบคุมภายนอก การเผชิญภาวะเครียด การเห็นคุณค่าในตนเอง ภาระงาน ความขัดแย้งในบทบาท แรงสนับสนุนทางสังคม พฤติกรรมภาวะผู้นำของหัวหน้างาน
4. สร้างเครื่องมือให้ครอบคลุมเนื้อหาและจุดประสงค์ที่ต้องการวัดตามนิยามปฏิบัติการ
5. นำเครื่องมือที่สร้างเรียบร้อยแล้ว เสนอกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาตรวจแก้ไข เพื่อให้ข้อคำถามมีความตรงและครอบคลุม โครงสร้างทฤษฎีและเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของข้อคำถาม
6. นำเครื่องมือที่ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญแล้วไปทดลองใช้

กับพยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลพนมสารคาม อำเภอพนมสารคาม จังหวัดฉะเชิงเทรา จำนวน 30 คน นำผลที่ได้มาวิเคราะห์หาค่าความเที่ยงเชิงความสอดคล้องภายใน (Internal Consistency) โดยวิธีหาสัมประสิทธิ์แอลฟาด้วยสูตรของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows

ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ตัวแปรระดับบุคคลที่มีอิทธิพลต่อความเหนื่อยหน่ายในการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพ ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของพยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลชุมชน ได้แก่ อายุ สถานภาพสมรส ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน แผนกที่ปฏิบัติงาน มีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบและเติมคำในช่องว่าง

อายุ หมายถึง อายุปัจจุบันของพยาบาลวิชาชีพ นับเป็นปีตามปฏิทิน ถ้าเกิน 6 เดือน นับเป็น 1 ปี

สถานภาพสมรส หมายถึง สถานภาพสมรสที่ดำรงอยู่ในปัจจุบัน
ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน หมายถึง ระยะเวลาที่พยาบาลวิชาชีพได้ปฏิบัติงาน
พยาบาล คิดเป็นจำนวนปี ถ้าเกิน 6 เดือนนับเป็น 1 ปี

แผนกที่ปฏิบัติงาน หมายถึง แผนกหรือหน่วยงานที่พยาบาลวิชาชีพปฏิบัติงานอยู่ใน
โรงพยาบาล

ตอนที่ 2 ความเข้มแข็งอดทน ปรับปรุงจากแนวคิดของโคบาสา (Kobasa, 1982) และพัฒนาจากแบบวัดของปริญญา สิริอิตตะกุล (2544, หน้า 147) โดยปรับปรุงให้เหมาะสมกับกลุ่มตัวอย่าง ครอบคลุม 3 ด้านคือ ด้านความมุ่งมั่น ด้านการควบคุม ด้านความท้าทาย มีลักษณะเป็นแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ มีจำนวน 12 ข้อ โครงสร้างเนื้อหาที่มีรายละเอียดแสดงดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 โครงสร้างเนื้อหาของแบบวัดความเข้มแข็งอดทน

ประเด็นหลัก	จำนวนข้อ	เลขที่ข้อ
1.ด้านความมุ่งมั่น	3	1,2 และ 3
2.ด้านการควบคุม	3	4,5 และ 6
3.ด้านความท้าทาย	6	7,8,9,10,11และ 12

การให้คะแนนและการตีความหมายคะแนน

ลักษณะของแบบวัดเป็นข้อความสำหรับพยาบาลวิชาชีพพิจารณาว่าข้อความนั้นตรงตามคุณลักษณะในการปฏิบัติงานในระดับใด โดยแบ่งออกเป็น 5 ระดับคือ

มากที่สุด หมายถึง ข้อความนั้นตรงตามคุณลักษณะมากกว่า 80 % ขึ้นไป

มาก หมายถึง ข้อความนั้นตามคุณลักษณะ 61 – 80 %

ปานกลาง หมายถึง ข้อความนั้นตามคุณลักษณะ 41 – 60 %

น้อย หมายถึง ข้อความนั้นตามคุณลักษณะ 20 – 40 %

น้อยที่สุด หมายถึง ข้อความตามคุณลักษณะต่ำกว่า 20 % ลงมา

เกณฑ์การให้คะแนนแบบวัดความเข้มแข็งอดทน แบ่งเป็น 2 ส่วนคือ

ข้อความทางบวก 10 ข้อ ได้แก่ข้อที่ 1,2,4,5,6,7,8,10,11 และ12 ให้คะแนนดังนี้

มากที่สุด ให้ค่าคะแนน 5 คะแนน

มาก ให้ค่าคะแนน 4 คะแนน

ปานกลาง ให้ค่าคะแนน 3 คะแนน

น้อย ให้ค่าคะแนน 2 คะแนน

น้อยที่สุด ให้ค่าคะแนน 1 คะแนน

ข้อความทางลบ 2 ข้อ ได้แก่ข้อที่ 3 และ 9 ให้คะแนนดังนี้

มากที่สุด ให้ค่าคะแนน 1 คะแนน

มาก ให้ค่าคะแนน 2 คะแนน

ปานกลาง ให้ค่าคะแนน 3 คะแนน

น้อย ให้ค่าคะแนน 4 คะแนน

น้อยที่สุด ให้ค่าคะแนน 5 คะแนน

เกณฑ์การแปลความหมายคะแนน

คะแนนเฉลี่ย 4.50-5.00 หมายถึง มีความเข้มแข็งอดทนสูงที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.50-4.49 หมายถึง มีความเข้มแข็งอดทนสูง

คะแนนเฉลี่ย 2.50-3.49 หมายถึง มีความเข้มแข็งอดทนปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.50-2.49 หมายถึง มีความเข้มแข็งอดทนต่ำ

คะแนนเฉลี่ย 1.00-1.49 หมายถึง มีความเข้มแข็งอดทนต่ำที่สุด

ตอนที่ 3 ความเชื่ออำนาจการควบคุมภายนอก ปรับปรุงจากแนวคิดของรีอเทอร์

(Rotter, 1982 cited in Collins, 1974) และพัฒนาจากแบบวัดของสุธีรา พลรักษ์ (2540, หน้า 96)

โดยปรับปรุงให้เหมาะสมกับกลุ่มตัวอย่าง มีลักษณะเป็นแบบมาตรประมาณค่า 5 ระดับ มีจำนวน 10 ข้อ

การให้คะแนนและการตีความหมายคะแนน

ลักษณะของแบบวัดเป็นข้อความสำหรับพยาบาลวิชาชีพพิจารณาว่าข้อความนั้นตรงตามความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานในระดับใด โดยแบ่งออกเป็น 5 ระดับคือ

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	หมายถึง ข้อความนั้นตรงตามความคิดเห็นมากที่สุด
เห็นด้วย	หมายถึง ข้อความนั้นตรงตามความคิดเห็นค่อนข้างมาก
ไม่แน่ใจ	หมายถึง ข้อความนั้นอาจตรงตามความคิดเห็นหรืออาจไม่ตรงตาม

ความคิดเห็น

ไม่เห็นด้วย	หมายถึง ข้อความนั้นไม่ตรงตามความคิดเห็นเป็นส่วนใหญ่
-------------	---

ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	หมายถึง ข้อความนั้นไม่ตรงตามความคิดเห็นเลย
----------------------	--

เกณฑ์การให้คะแนนแบบวัดความเชื่ออำนาจการควบคุมภายนอก เป็นข้อความทางบวก

ทั้ง 10 ข้อ ให้คะแนนดังนี้

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ให้ค่าคะแนน 5 คะแนน
-------------------	---------------------

เห็นด้วย	ให้ค่าคะแนน 4 คะแนน
----------	---------------------

ไม่แน่ใจ	ให้ค่าคะแนน 3 คะแนน
----------	---------------------

ไม่เห็นด้วย	ให้ค่าคะแนน 2 คะแนน
-------------	---------------------

ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ให้ค่าคะแนน 1 คะแนน
----------------------	---------------------

เกณฑ์การแปลความหมายคะแนน

คะแนนเฉลี่ย 4.50-5.00 หมายถึง มีความเชื่ออำนาจการควบคุมภายนอกสูงที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.50-4.49 หมายถึง มีความเชื่ออำนาจการควบคุมภายนอกสูง

คะแนนเฉลี่ย 2.50-3.49 หมายถึง มีความเชื่ออำนาจการควบคุมภายนอกปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.50-2.49 หมายถึง มีความเชื่ออำนาจการควบคุมภายนอกต่ำ

คะแนนเฉลี่ย 1.00-1.49 หมายถึง มีความเชื่ออำนาจการควบคุมภายนอกต่ำที่สุด

ตอนที่ 4 แบบสอบถามการเผชิญภาวะเครียด ปรับปรุงจากแนวคิดของจาโลวีก

(Jalowiec, 1988) โดยปรับปรุงให้เหมาะสมกับกลุ่มตัวอย่าง ครอบคลุม 3 ด้านคือ ด้านการ

ประคับประคองควบคุมปัญหา ด้านการจัดการกับอารมณ์ ด้านการเผชิญหน้ากับปัญหา

มีลักษณะเป็นแบบมาตรประมาณค่า 5 ระดับ มีจำนวน 12 ข้อ โครงสร้างเนื้อหา มีรายละเอียด

แสดงดังตารางที่ 5

ตารางที่ 5 โครงสร้างเนื้อหาของแบบสอบถามการเผชิญภาวะเครียด

ประเด็นหลัก	จำนวนข้อ	เลขที่ข้อ
1.ด้านการประคับประคองควบคุมปัญหา	5	1,2,3,4 และ 5
2.ด้านการจัดการกับอารมณ์	3	6,7 และ 8
3.ด้านการเผชิญหน้ากับปัญหา	4	9,10,11 และ 12

การให้คะแนนและการตีความหมายคะแนน

ลักษณะของแบบสอบถามเป็นข้อความสำหรับพยาบาลวิชาชีพพิจารณาว่าข้อความนั้นตรงกับพฤติกรรมหรือการแสดงออกในลักษณะใดเมื่อรู้สึกเครียดในการปฏิบัติงาน โดยแบ่งออกเป็น 5 ระดับคือ

เป็นประจำ หมายถึง พยาบาลวิชาชีพแสดงออกหรือเลือกใช้พฤติกรรมนั้นเมื่อรู้สึกเครียดทุกครั้ง

บ่อย ๆ หมายถึง พยาบาลวิชาชีพแสดงออกหรือเลือกใช้พฤติกรรมนั้นเมื่อรู้สึกเครียดเกือบทุกครั้ง

บางครั้ง หมายถึง พยาบาลวิชาชีพแสดงออกหรือเลือกใช้พฤติกรรมนั้นเมื่อรู้สึกเครียดเป็นบางครั้ง

นาน ๆ ครั้ง หมายถึง พยาบาลวิชาชีพแสดงออกหรือเลือกใช้พฤติกรรมนั้นเมื่อรู้สึกเครียดนาน ๆ ครั้ง

ไม่เคยเลย หมายถึง พยาบาลวิชาชีพไม่เคยแสดงออกหรือเลือกใช้พฤติกรรมนั้นเลยเมื่อรู้สึกเครียด

เกณฑ์การให้คะแนนแบบสอบถามการเผชิญภาวะเครียด แบ่งเป็น 2 ส่วนคือ

ข้อคำถามทางบวกทั้ง 3 ข้อ ได้แก่ข้อที่ 9, 10, 11 และ 12 ให้คะแนนดังนี้

เป็นประจำ ให้ค่าคะแนน 5 คะแนน

บ่อย ๆ ให้ค่าคะแนน 4 คะแนน

บางครั้ง ให้ค่าคะแนน 3 คะแนน

นาน ๆ ครั้ง ให้ค่าคะแนน 2 คะแนน

ไม่เคยเลย ให้ค่าคะแนน 1 คะแนน

ข้อความทางลบ 2 ข้อ ได้แก่ข้อที่ 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 และ 8 ให้คะแนนดังนี้

เป็นประจำ	ให้ค่าคะแนน 1 คะแนน
บ่อย ๆ	ให้ค่าคะแนน 2 คะแนน
บางครั้ง	ให้ค่าคะแนน 3 คะแนน
นาน ๆ ครั้ง	ให้ค่าคะแนน 4 คะแนน
ไม่เคยเลย	ให้ค่าคะแนน 5 คะแนน

เกณฑ์การแปลความหมายคะแนน

คะแนนเฉลี่ย 4.50-5.00 หมายถึง สามารถเผชิญภาวะเครียดได้มากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.50-4.49 หมายถึง สามารถเผชิญภาวะเครียดได้มาก

คะแนนเฉลี่ย 2.50-3.49 หมายถึง สามารถเผชิญภาวะเครียดได้ปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.50-2.49 หมายถึง สามารถเผชิญภาวะเครียดได้น้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00-1.49 หมายถึง สามารถเผชิญภาวะเครียดได้น้อยที่สุด

ตอนที่ 5 แบบวัดการเห็นคุณค่าในตนเอง ปรับปรุงจากแนวคิดของ Coopersmith

และพัฒนาจากแบบวัดของสุธีรา พลรักษ์ (2540, หน้า 95) โดยปรับปรุงให้เหมาะสมกับ

กลุ่มตัวอย่าง ครอบคลุม 3 ด้านคือ ด้านเกี่ยวกับตนเอง ด้านสังคม ด้านครอบครัว มีลักษณะ

เป็นแบบมาตรประมาณค่า 5 ระดับ มีจำนวน 10 ข้อ โครงสร้างเนื้อหา มีรายละเอียดแสดงดัง

ตารางที่ 6

ตารางที่ 6 โครงสร้างเนื้อหาของแบบวัดการเห็นคุณค่าในตนเอง

ประเด็นหลัก	จำนวนข้อ	เลขที่ข้อ
1. ด้านเกี่ยวกับตนเอง	3	1,2 และ 3
2. ด้านสังคม	3	4,5 และ 6
3. ด้านครอบครัว	4	7,8,9 และ 10

การให้คะแนนและการตีความหมายคะแนน

ลักษณะของแบบวัดเป็นข้อความสำหรับพยาบาลวิชาชีพพิจารณาว่าข้อความนั้นตรงตาม
ความคิดเห็นในระดับใด โดยแบ่งออกเป็น 5 ระดับคือ

เห็นด้วยอย่างยิ่ง หมายถึง ข้อความนั้นตรงตามความคิดเห็นมากที่สุด

เห็นด้วย หมายถึง ข้อความนั้นตรงตามความคิดเห็นค่อนข้างมาก
 ไม่แน่ใจ หมายถึง ข้อความนั้นอาจตรงตามความคิดเห็นหรือไม่ตรงตาม
 ความคิดเห็น

ไม่เห็นด้วย หมายถึง ข้อความนั้นไม่ตรงตามความคิดเห็นเป็นส่วนใหญ่
 ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง หมายถึง ข้อความนั้นไม่ตรงตามความคิดเห็นเลย
 เกณฑ์การให้คะแนนแบบวัดการเห็นคุณค่าในตนเอง เป็นข้อความทวงบวกทั้ง 10 ข้อ
 ให้คะแนนดังนี้

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ให้ค่าคะแนน 5 คะแนน
เห็นด้วย	ให้ค่าคะแนน 4 คะแนน
ไม่แน่ใจ	ให้ค่าคะแนน 3 คะแนน
ไม่เห็นด้วย	ให้ค่าคะแนน 2 คะแนน
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	ให้ค่าคะแนน 1 คะแนน

เกณฑ์การแปลความหมายคะแนน

คะแนนเฉลี่ย 4.50-5.00 หมายถึง มีการเห็นคุณค่าในตนเองสูงที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.50-4.49 หมายถึง มีการเห็นคุณค่าในตนเองสูง

คะแนนเฉลี่ย 2.50-3.49 หมายถึง มีการเห็นคุณค่าในตนเองปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.50-2.49 หมายถึง มีการเห็นคุณค่าในตนเองต่ำ

คะแนนเฉลี่ย 1.00-1.49 หมายถึง มีการเห็นคุณค่าในตนเองต่ำที่สุด

ตัวแปรระดับโรงพยาบาลที่มีอิทธิพลต่อความเหนื่อยหน่ายในการปฏิบัติงานของ
 พยาบาลวิชาชีพ ประกอบด้วย

ตอนที่ 6 ภาระงาน ปรับปรุงจากแนวคิดของ ปีเตอร์กรูว์ และวูล์ฟ (Pettegrew &
 Wolf, 1982) และพัฒนาจากแบบสอบถามของทัชชา รักษาสุข (2544, หน้า 97) โดยปรับปรุง
 ให้เหมาะสมกับกลุ่มตัวอย่าง ครอบคลุมในลักษณะของงาน ปริมาณงานและความยุ่งยากของงาน
 มีลักษณะเป็นแบบมาตรประมาณค่า 5 ระดับ มีจำนวน 8 ข้อ

การให้คะแนนและการตีความหมายคะแนน

ลักษณะของแบบสอบถามเป็นข้อความสำหรับพยาบาลวิชาชีพพิจารณาว่าข้อความนั้น
 ตรงตามเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในการปฏิบัติงานมากน้อยเพียงใด โดยแบ่งออกเป็น 5 ระดับคือ

เป็นประจำ หมายถึง ข้อความนั้นตรงตามเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในการปฏิบัติงานทุกครั้ง

บ่อย ๆ หมายถึง ข้อความนั้นตรงตามเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในการปฏิบัติงานเกือบ
 ทุกครั้ง
 บางครั้ง หมายถึง ข้อความนั้นตรงตามเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในการปฏิบัติงานบ้างเป็น
 บางครั้ง
 นาน ๆ ครั้ง หมายถึง ข้อความนั้นตรงตามเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในการปฏิบัติงาน
 นาน ๆ ครั้ง

ไม่เคยเลย หมายถึง ข้อความนั้นไม่ตรงตามเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในการปฏิบัติงานเลย
 เกณฑ์การให้คะแนนแบบสอบถามภาระงาน เป็นข้อความทางบวกทั้ง 8 ข้อ ให้คะแนน
 ดังนี้

เป็นประจำ	ให้ค่าคะแนน 5 คะแนน
บ่อย ๆ	ให้ค่าคะแนน 4 คะแนน
บางครั้ง	ให้ค่าคะแนน 3 คะแนน
นาน ๆ ครั้ง	ให้ค่าคะแนน 2 คะแนน
ไม่เคยเลย	ให้ค่าคะแนน 1 คะแนน

เกณฑ์การแปลความหมายคะแนน

คะแนนเฉลี่ย 4.50-5.00 หมายถึง มีภาระงานมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.50-4.49 หมายถึง มีภาระงานมาก

คะแนนเฉลี่ย 2.50-3.49 หมายถึง มีภาระงานปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.50-2.49 หมายถึง มีภาระงานน้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00-1.49 หมายถึง มีภาระงานน้อยที่สุด

ตอนที่ 7 ความขัดแย้งในบทบาท ปรับปรุงจากแนวคิดของ กอร์ดอน (Gordon, 1993) และพัฒนาจากแบบวัดของสุริรา พลรักษ์ (2540, หน้า 97) โดยปรับปรุงให้เหมาะสมกับกลุ่มตัวอย่าง ครอบคลุมใน 5 ลักษณะคือ บทบาทที่มากเกินไป ความกดดัน ความขัดแย้งระหว่างบุคคล ความขัดแย้งระหว่างบทบาท ความขัดแย้งภายในบทบาท มีลักษณะเป็นแบบมาตรประมาณค่า 5 ระดับ มีจำนวน 15 ข้อ โครงสร้างเนื้อหา มีรายละเอียดแสดงดังตารางที่ 7

ตารางที่ 7 โครงสร้างเนื้อหาของแบบวัดความขัดแย้งในบทบาท

ประเด็นหลัก	จำนวนข้อ	เลขที่ข้อ
1.บทบาทที่มากเกินไป	3	1,2 และ 3
2.ความกดดัน	3	4,5 และ 6
3.ความขัดแย้งระหว่างบุคคล	3	7,8 และ 9
4.ความขัดแย้งระหว่างบทบาท	3	10,11 และ 12
5.ความขัดแย้งภายในบทบาท	3	13,14 และ 15

การให้คะแนนและการตีความหมายคะแนน

ลักษณะของแบบวัดเป็นข้อความสำหรับพยาบาลวิชาชีพพิจารณาว่าข้อความนั้นตรงตามความคิดเห็นในระดับใดเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน โดยแบ่งออกเป็น 5 ระดับคือ

เห็นด้วยอย่างยิ่ง

หมายถึง ข้อความนั้นตรงตามความคิดเห็นมากที่สุด

เห็นด้วย

หมายถึง ข้อความนั้นตรงตามความคิดเห็นค่อนข้างมาก

ไม่แน่ใจ

หมายถึง ข้อความนั้นอาจตรงตามความคิดเห็นหรืออาจไม่ตรง

ตามความคิดเห็น

ไม่เห็นด้วย

หมายถึง ข้อความนั้นไม่ตรงตามความคิดเห็นเป็นส่วนใหญ่

ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

หมายถึง ข้อความนั้นไม่ตรงตามความคิดเห็นเลย

เกณฑ์การให้คะแนนแบบวัดความขัดแย้งในบทบาท เป็นข้อความทางบวกทั้ง 15 ข้อ

ให้คะแนนดังนี้

เห็นด้วยอย่างยิ่ง

ให้ค่าคะแนน 5 คะแนน

เห็นด้วย

ให้ค่าคะแนน 4 คะแนน

ไม่แน่ใจ

ให้ค่าคะแนน 3 คะแนน

ไม่เห็นด้วย

ให้ค่าคะแนน 2 คะแนน

ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

ให้ค่าคะแนน 1 คะแนน

เกณฑ์การแปลความหมายคะแนน

คะแนนเฉลี่ย 4.50-5.00 หมายถึง มีความขัดแย้งในบทบาทมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.50-4.49 หมายถึง มีความขัดแย้งในบทบาทมาก

คะแนนเฉลี่ย 2.50-3.49 หมายถึง มีความขัดแย้งในบทบาทปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.50-2.49 หมายถึง มีความขัดแย้งในบทบาทน้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00-1.49 หมายถึง มีความขัดแย้งในบทบาทน้อยที่สุด

ตอนที่ 8 แรงสนับสนุนทางสังคม ปรับปรุงจากแนวคิดของ เฮาส์ (House) และพัฒนาจากแบบวัดของสุริรา พลรักษ์ (2540, หน้า 98-99) โดยปรับปรุงให้เหมาะสมกับกลุ่มตัวอย่างครอบคลุม 4 ด้านคือ ด้านอารมณ์ ด้านเครื่องมือ ด้านข้อมูลข่าวสาร ด้านการประเมิน มีลักษณะเป็นแบบมาตรประมาณค่า 5 ระดับ มีจำนวน 12 ข้อ โครงสร้างเนื้อหาที่มีรายละเอียดแสดงดังตารางที่ 8

ตารางที่ 8 โครงสร้างเนื้อหาของแบบวัดแรงสนับสนุนทางสังคม

ประเด็นหลัก	จำนวนข้อ	เลขที่ข้อ
1.ด้านอารมณ์	3	1,2 และ 3
2.ด้านเครื่องมือ	3	7,8 และ 9
3.ด้านข้อมูลข่าวสาร	3	4,5 และ 6
4.ด้านการประเมิน	3	10,11 และ 12

การให้คะแนนและการตีความหมายคะแนน

ลักษณะของแบบวัดเป็นข้อความสำหรับพยาบาลวิชาชีพพิจารณาว่าข้อความนั้นตรงตามความคิดเห็นว่าได้รับการสนับสนุนจากบุคคลอื่นในระดับใด โดยแบ่งออกเป็น 5 ระดับคือ เกณฑ์การให้คะแนนแบบวัดแรงสนับสนุนทางสังคม เป็นข้อความทางบวกทั้ง 12 ข้อ ให้คะแนนดังนี้

เห็นด้วยอย่างยิ่ง ให้ค่าคะแนน 5 คะแนน

เห็นด้วย ให้ค่าคะแนน 4 คะแนน

ไม่แน่ใจ ให้ค่าคะแนน 3 คะแนน

ไม่เห็นด้วย ให้ค่าคะแนน 2 คะแนน

ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ให้ค่าคะแนน 1 คะแนน

เกณฑ์การแปลความหมายคะแนน

คะแนนเฉลี่ย 4.50-5.00 หมายถึง ได้รับการสนับสนุนทางสังคมมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.50-4.49 หมายถึง ได้รับการสนับสนุนทางสังคมมาก

คะแนนเฉลี่ย 2.50-3.49 หมายถึง ได้รับการสนับสนุนทางสังคมปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.50-2.49 หมายถึง ได้รับการสนับสนุนทางสังคมน้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00-1.49 หมายถึง ได้รับการสนับสนุนทางสังคมน้อยที่สุด

ตอนที่ 9 พฤติกรรมภาวะผู้นำของหัวหน้างาน ปรับปรุงจากแนวคิดของ คูซต์ และพอสเนอร์ (Korzes & Posner, 1995 อ้างถึงใน เรมवल นันทสุภวัฒน์, 2542) และพัฒนาจากแบบวัดของทัชยา รักษาสุข (2544, หน้า 97) โดยปรับปรุงให้เหมาะสมกับกลุ่มตัวอย่าง ประเมินพฤติกรรมภาวะผู้นำที่เป็นแบบอย่าง 5 แบบคือ การทำทายกระบวนการ การมีแรงคลใจในวิสัยทัศน์ร่วม การเพิ่มความสามารถผู้อื่น การปฏิบัติการเป็นแบบอย่าง การเสริมสร้างกำลังใจ มีลักษณะเป็นแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับ มีจำนวน 15 ข้อ โครงสร้างเนื้อหา มีรายละเอียดแสดงดังตารางที่ 9

ตารางที่ 9 โครงสร้างเนื้อหาของแบบวัดพฤติกรรมภาวะผู้นำของหัวหน้างาน

ประเด็นหลัก	จำนวนข้อ	เลขที่ข้อ
1.การทำทายกระบวนการ	3	1,2 และ 3
2.การมีแรงคลใจในวิสัยทัศน์ร่วม	3	4,5 และ 6
3.การเพิ่มความสามารถผู้อื่น	3	7,8 และ 9
4.การปฏิบัติการเป็นแบบอย่าง	3	10,11 และ 12
5.การเสริมสร้างกำลังใจ	3	13,14 และ 15

การให้คะแนนและการตีความหมายคะแนน

ลักษณะของแบบวัดเป็นข้อความสำหรับพยาบาลวิชาชีพพิจารณาว่าข้อความนั้น

หัวหน้างานมีการแสดงพฤติกรรมหรือการปฏิบัติในลักษณะใด โดยแบ่งออกเป็น 5 ระดับคือ

เป็นประจำ หมายถึง พฤติกรรมนั้นมีการปฏิบัติหรือปรากฏให้เห็นทุกครั้ง

บ่อย ๆ หมายถึง พฤติกรรมนั้นมีการปฏิบัติหรือปรากฏให้เห็นเกือบทุกครั้ง

บางครั้ง หมายถึง พฤติกรรมนั้นมีการปฏิบัติหรือปรากฏให้เห็นบ้างเป็นบางครั้ง

นาน ๆ ครั้ง หมายถึง พฤติกรรมนั้นมีการปฏิบัติหรือปรากฏให้เห็นนาน ๆ ครั้ง

ไม่เคยเลย หมายถึง พฤติกรรมนั้นไม่เคยมีการปฏิบัติหรือปรากฏให้เห็นเลย

เกณฑ์การให้คะแนนแบบวัดพฤติกรรมภาวะผู้นำของหัวหน้างาน เป็นข้อความทางบวก ทั้ง 15 ข้อ ให้คะแนนดังนี้

เป็นประจำ	ให้ค่าคะแนน 5 คะแนน
บ่อย ๆ	ให้ค่าคะแนน 4 คะแนน
บางครั้ง	ให้ค่าคะแนน 3 คะแนน
นาน ๆ ครั้ง	ให้ค่าคะแนน 2 คะแนน
ไม่เคยเลย	ให้ค่าคะแนน 1 คะแนน

เกณฑ์การแปลความหมายคะแนน

คะแนนเฉลี่ย 4.50-5.00 หมายถึง มีพฤติกรรมภาวะผู้นำของหัวหน้างานสูงที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.50-4.49 หมายถึง มีพฤติกรรมภาวะผู้นำของหัวหน้างานสูง

คะแนนเฉลี่ย 2.50-3.49 หมายถึง มีพฤติกรรมภาวะผู้นำของหัวหน้างานปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.50-2.49 หมายถึง มีพฤติกรรมภาวะผู้นำของหัวหน้างานต่ำ

คะแนนเฉลี่ย 1.00-1.49 หมายถึง มีพฤติกรรมภาวะผู้นำของหัวหน้างานต่ำที่สุด

ตอนที่ 10 ความเหนื่อยหน่ายในการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพ ปรับปรุง

จากแบบวัด MBI ของ Maslach และพัฒนาจากแบบวัดของสุธีรา พลรัมย์ (2540, หน้า 92)

โดยปรับปรุงให้เหมาะสมกับกลุ่มตัวอย่าง ครอบคลุม 3 ด้านคือ ด้านความรู้สึกล่อล้อน้ำทางอารมณ์ ด้านความรู้สึกลดความเป็นบุคคล ด้านความรู้สึกลดความสำเร็จส่วนบุคคล ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบประมาณค่า 5 ระดับ มีจำนวน 12 ข้อ โครงสร้างเนื้อหา มีรายละเอียดแสดงดังตารางที่ 10

ตารางที่ 10 โครงสร้างเนื้อหาของแบบวัดความเหนื่อยหน่ายในการปฏิบัติงาน

ประเด็นหลัก	จำนวนข้อ	เลขที่ข้อ
1.ด้านความรู้สึกล่อล้อน้ำทางอารมณ์	6	1,2,3,4,5 และ 6
2.ด้านความรู้สึกลดความเป็นบุคคล	3	7,8 และ 9
3.ด้านความรู้สึกลดความสำเร็จส่วนบุคคล	3	10,11 และ 12

การให้คะแนนและการตีความหมายคะแนน

ลักษณะของแบบวัดเป็นข้อความสำหรับพยาบาลวิชาชีพพิจารณาว่าข้อความนั้นตรงกับความรู้สึกรู้สึกที่เกิดขึ้นในการปฏิบัติงานในระดับใด โดยแบ่งออกเป็น 5 ระดับคือ

เป็นประจำ หมายถึง ข้อความนั้นตรงตามเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในการปฏิบัติงานเป็นประจำเกือบทุกวัน

บ่อย ๆ หมายถึง ข้อความนั้นตรงตามเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในการปฏิบัติงาน
ประมาณสัปดาห์ละครั้ง

บางครั้ง หมายถึง ข้อความนั้นตรงตามเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในการปฏิบัติงาน
ประมาณเดือนละครั้ง

นาน ๆ ครั้ง หมายถึง ข้อความนั้นตรงตามเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในการปฏิบัติงาน
ประมาณ 3 เดือนครั้ง

ไม่เคยเลย หมายถึง ข้อความนั้นไม่เคยเกิดขึ้นเลยในการปฏิบัติงาน

เกณฑ์การให้คะแนนแบบวัดความเหนื่อยหน่ายในการปฏิบัติงาน แบ่งเป็น 2 ส่วนคือ

ข้อความทางบวก 9 ข้อ ได้แก่ข้อที่ 1,2,3,4,5,6,7,8 และ 9 ให้คะแนนดังนี้

เป็นประจำ ให้ค่าคะแนน 5 คะแนน

บ่อย ๆ ให้ค่าคะแนน 4 คะแนน

บางครั้ง ให้ค่าคะแนน 3 คะแนน

นาน ๆ ครั้ง ให้ค่าคะแนน 2 คะแนน

ไม่เคยเลย ให้ค่าคะแนน 1 คะแนน

ข้อความทางลบ 3 ข้อ ได้แก่ข้อที่ 10,11 และ 12 ให้คะแนนดังนี้

เป็นประจำ ให้ค่าคะแนน 1 คะแนน

บ่อย ๆ ให้ค่าคะแนน 2 คะแนน

บางครั้ง ให้ค่าคะแนน 3 คะแนน

นาน ๆ ครั้ง ให้ค่าคะแนน 4 คะแนน

ไม่เคยเลย ให้ค่าคะแนน 5 คะแนน

เกณฑ์การแปลความหมายคะแนน

คะแนนเฉลี่ย 4.50-5.00 หมายถึง มีความเหนื่อยหน่ายในการปฏิบัติงานมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.50-4.49 หมายถึง มีความเหนื่อยหน่ายในการปฏิบัติงานมาก

คะแนนเฉลี่ย 2.50-3.49 หมายถึง มีความเหนื่อยหน่ายในการปฏิบัติงานปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.50-2.49 หมายถึง มีความเหนื่อยหน่ายในการปฏิบัติงานน้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00-1.49 หมายถึง มีความเหนื่อยหน่ายในการปฏิบัติงานน้อยที่สุด

การหาคุณภาพของเครื่องมือ

การหาคุณภาพของเครื่องมือดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ความตรง (Validity) ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของแบบสอบถามและแบบวัด

ที่พัฒนาขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาที่ต้องการวัดของ ข้อความ โดยพิจารณาความชัดเจนของการใช้ภาษาและความครอบคลุมของเนื้อหาที่ต้องการวัด จากนั้นนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน พิจารณาความตรงเชิงเนื้อหา ได้แก่

1.1 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิจิตรพร หล่อสุวรรณกุล ผู้ช่วยอธิการบดีฝ่ายวิชาการ มหาวิทยาลัยบูรพา

1.2 ดร.สงวน ธานี อาจารย์ภาควิชาสุขภาพจิตและการพยาบาลจิตเวช คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

1.3 นางสาวจันทร์อัมพร รุณดี พยาบาลวิชาชีพ 7 (วิสัญญีพยาบาล) หัวหน้างานห้องผ่าตัดและงานสุขภาพจิต โรงพยาบาลพนมสารคาม จังหวัดฉะเชิงเทรา

หลังจากผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาแล้ว ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

2. ความเที่ยง (Reliability) นำข้อความที่ได้รับการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาแล้ว ไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างคือพยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลชุมชน จำนวน 30 คน นำผลที่ได้มาวิเคราะห์หาค่าความเที่ยงเชิงความสอดคล้องภายใน (Internal Consistency) โดยวิธีหาสัมประสิทธิ์แอลฟาด้วยสูตรของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) และคัดเลือกข้อความที่มีค่าดัชนีอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.2 ขึ้นไป ในแต่ละแบบสอบถามและแบบวัดได้ค่าความเที่ยงของแบบสอบถามและแบบวัดแต่ละฉบับ แสดงดังตารางที่ 11

ตารางที่ 11 ค่าความเที่ยงของแบบสอบถามและแบบวัด

แบบสอบถามและแบบวัด	ค่าความเที่ยง
ความเข้มแข็งอดทน	0.86
ความเชื่ออำนาจการควบคุมภายนอก	0.85
การเผชิญภาวะเครียด	0.75
การเห็นคุณค่าในตนเอง	0.91
ภาระงาน	0.72
ความขัดแย้งในบทบาท	0.88
แรงสนับสนุนทางสังคม	0.88
พฤติกรรมภาวะผู้นำของหัวหน้างาน	0.94
ความเหนื่อยหน่ายในการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพ	0.89

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ตามขั้นตอนดังนี้

1. ทำหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา เสนอผู้อำนวยการโรงพยาบาลชุมชนเขตตรวจราชการเขต 9 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขออนุญาตในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากพยาบาลวิชาชีพที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 652 คน
2. จัดเตรียมเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลให้พร้อมและเพียงพอกับจำนวนพยาบาลวิชาชีพที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง
3. ชี้แจงแนวทางในการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลและอธิบายถึงจุดมุ่งหมายในการทำวิจัยกับหัวหน้ากลุ่มการพยาบาลและขอความอนุเคราะห์ในการแจกแบบสอบถามให้กับพยาบาลวิชาชีพที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในแต่ละโรงพยาบาล
4. ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลทางไปรษณีย์ ตั้งแต่วันที่ 21 ธันวาคม 2549 ถึงวันที่ 31 มกราคม 2550 โดยนำเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลส่งไปโรงพยาบาลที่เป็นกลุ่มตัวอย่างถึงหัวหน้ากลุ่มการพยาบาล เพื่อแจกแบบสอบถามให้กับพยาบาลวิชาชีพที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง และให้ส่งข้อมูลกลับให้ผู้วิจัยทางไปรษณีย์ตามช่วงเวลาที่กำหนด โดยใส่ซองปิดผนึกที่ผู้วิจัยจัดเตรียมไว้ให้
5. เมื่อได้รับแบบสอบถามแล้ว นำแบบสอบถามทั้งหมดมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของการตอบ ได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์จำนวน 652 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 นำข้อมูลที่รวบรวมได้มาลงรหัสเพื่อใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

นำข้อมูลที่ได้นำมาวิเคราะห์ โดยมีแนวทางในการวิเคราะห์ข้อมูลและใช้ค่าสถิติต่าง ๆ ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นเพื่อให้ทราบลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง และลักษณะการแจกแจงของตัวแปร โดยใช้ค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์การกระจาย ค่าความเบ้ ค่าความโด่ง โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows
2. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระระดับบุคคลและระดับโรงพยาบาล กับตัวแปรตาม โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for Windows เพื่อพิจารณาว่าตัวแปรที่ศึกษาทั้งหมดมีความสัมพันธ์กันอย่างไรในแต่ละระดับ

3. วิเคราะห์หุ้ระดับเพื่อศึกษาความสัมพันธ์และค้นหาตัวแปรอิสระระดับบุคคล และระดับโรงพยาบาลที่ส่งผลต่อความเหนื่อยหน่ายในการปฏิบัติงาน โดยใช้โปรแกรม HLM ตามขั้นตอนการวิเคราะห์ดังนี้

3.1 การวิเคราะห์ข้อมูลระดับบุคคล

3.1.1 การวิเคราะห์โมเดลว่าง เป็นการวิเคราะห์โมเดลหุ้ระดับที่มีเฉพาะตัวแปรตาม เพื่อให้เห็นภาพรวมของตัวแปรตาม โดยไม่มีตัวแปรอิสระในระดับใด ๆ เข้าร่วมพิจารณา และเพื่อตรวจสอบว่าตัวแปรตามมีความแปรปรวนภายในหน่วยหรือระหว่างหน่วยเพียงพที่จะวิเคราะห์ตัวแปรอิสระที่มีอิทธิพลในขั้นต่อไปหรือไม่ มีรูปแบบดังนี้

โมเดลภายในหน่วย

$$Y_{ij} = b_{0j} + r_{ij}$$

(Fixed Effect)   (Random Effect)

โมเดลระหว่างหน่วย

$$b_{0j} = \gamma_{00} + u_{0j}$$

(Fixed Effect)   (Random Effect)

เมื่อ	Y_{ij}	แทน	ตัวแปรตาม
	b_{0j}, γ_{00}	แทน	ค่าเฉลี่ยซึ่งเป็นอิทธิพลคงที่
	r_{ij}, u_{0j}	แทน	ค่าความคลาดเคลื่อนซึ่งเป็นอิทธิพลสุ่ม
โดยที่	$r_{ij}, u_{0j} \sim N(0, \sigma^2)$		

โปรแกรม HLM จะแบ่งผลของพารามิเตอร์ของแต่ละกลุ่มออกเป็นอิทธิพลคงที่ (Fixed Effect) และอิทธิพลสุ่ม (Random Effect) ทดสอบค่าเฉลี่ยซึ่งเป็นอิทธิพลคงที่ (Fixed Effect) โดยใช้สถิติทดสอบที (t-Test)

$$H_0: \gamma_{00} = 0$$

$$H_1: \gamma_{00} \neq 0$$

ถ้า $\gamma_{00} \neq 0$ แสดงว่าค่าดังกล่าวมีผลต่อ Y_{ij} แต่ถ้ามีค่าเป็น 0 แสดงว่าค่าดังกล่าวไม่มีผลต่อ γ_{00}

ทดสอบความแปรปรวนของอิทธิพลสุ่ม (Random Effect) หรือความแปรปรวนของพารามิเตอร์ โดยใช้สถิติทดสอบไค-สแควร์ (χ^2 -Test)

$$H_0: \text{var}(b_{0j}) = 0$$

$$H_1: \text{var}(b_{0j}) \neq 0$$

หรือ

$$H_0: \text{var}(u_{0j}) = 0$$

$$H_1: \text{var}(u_{0j}) \neq 0$$

ถ้า $\text{var}(b_{0j}) \neq 0$ หรือ $\text{var}(u_{0j}) \neq 0$ แสดงว่าพารามิเตอร์ b_{0j} , u_{0j} มีความแปรปรวนระหว่างกลุ่มจึงสมเหตุสมผลที่จะหาตัวแปรทำนายมาวิเคราะห์ในชั้นวิเคราะห์โมเดลอย่างง่ายต่อไป สำหรับการวิจัยครั้งนี้ วิเคราะห์โดยใช้ตัวแปรความเหนื่อยหน่ายในการปฏิบัติงานของพยาบาลวิชาชีพเป็นตัวแปรตาม

3.1.2 การวิเคราะห์โมเดลอย่างง่ายหรือ โมเดลระดับบุคคล เป็นการวิเคราะห์โมเดลพหุระดับที่มีเฉพาะตัวแปรตามและตัวแปรอิสระในระดับที่ 1 เท่านั้น โดยนำตัวแปรอิสระระดับบุคคลเข้ามาวิเคราะห์ทีละตัว เพื่อดูว่าตัวแปรอิสระเหล่านั้นมีอิทธิพลต่อ b_{0j} , b_{1j} หรือไม่ ตลอดจนเพื่อตรวจสอบว่า ตัวแปรอิสระเหล่านั้นเมื่อนำมาวิเคราะห์แล้วทำให้เกิดความแปรปรวนระหว่างหน่วยที่ศึกษาเพียงพอที่จะนำไปวิเคราะห์อิทธิพลของตัวแปรอิสระระดับโรงพยาบาลในชั้นต่อไปหรือไม่ มีรูปแบบดังนี้

โมเดลภายในหน่วย

$$Y_{ij} = b_{0j} + b_{1j}(X_{ij}) + r_{ij}$$

โมเดลระหว่างหน่วย

$$b_{0j} = \gamma_{00} + u_{0j}$$

$$b_{1j} = \gamma_{10} + u_{1j}$$

เมื่อ

Y_{ij} แทน ตัวแปรตาม

x_{ij} แทน ตัวแปรอิสระระดับบุคคล

b_{0j} แทน ค่าคงที่หรือค่าเฉลี่ยของตัวแปรตาม ซึ่งเป็นอิทธิพลคงที่

b_{1j} แทน ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวแปรอิสระที่ส่งผลต่อตัวแปรตามระดับบุคคล

γ_{00} แทน ค่าเฉลี่ยรวมของตัวแปรตามของทุกโรงพยาบาลซึ่งเป็นอิทธิพลคงที่

γ_{10} แทน ค่าเฉลี่ยสัมประสิทธิ์ b_{1j} ของทุกโรงพยาบาล

r_{ij} แทน ค่าความคลาดเคลื่อนระดับบุคคลซึ่งเป็นอิทธิพลสุ่ม

u_{0j} แทน ค่าความคลาดเคลื่อนของ b_{0j} ซึ่งเป็นอิทธิพลสุ่ม

u_{1j} แทน ค่าความคลาดเคลื่อนของ b_{1j} ซึ่งเป็นอิทธิพลสุ่ม

โดยที่ $r_{ij}, u_{0j}, u_{1j} \sim N(0, \sigma^2)$

ทดสอบค่าเฉลี่ยซึ่งเป็นอิทธิพลคงที่ (Fixed Effect) โดยใช้สถิติทดสอบที (t-Test)

$$H_0: \gamma_{00} = 0$$

$$H_1: \gamma_{00} \neq 0$$

และ $H_0: \gamma_{10} = 0$

$$H_1: \gamma_{10} \neq 0$$

ถ้า $\gamma_{00} \neq 0$ และ $\gamma_{10} \neq 0$ แสดงว่าค่าดังกล่าวมีผลต่อ Y_{ij} หรือ b_{ij} แต่ถ้ามีค่าเป็น 0 แสดงว่าค่าดังกล่าวไม่มีผลต่อ Y_{ij} หรือ b_{ij}

ทดสอบความแปรปรวนของอิทธิพลสุ่ม (Random Effect) หรือความแปรปรวนของพารามิเตอร์ โดยใช้สถิติทดสอบไค-สแควร์ (χ^2 -Test)

$$H_0: \text{var}(b_{0j}) = 0$$

$$H_1: \text{var}(b_{0j}) \neq 0$$

หรือ $H_0: \text{var}(u_{0j}) = 0$

$$H_1: \text{var}(u_{0j}) \neq 0$$

ถ้า $\text{var}(b_{0j}) \neq 0$ หรือ $\text{var}(u_{0j}) \neq 0$ แสดงว่าพารามิเตอร์ b_{0j}, u_{0j} มีความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม แต่ถ้า $\text{var}(b_{0j}) = 0$, หรือ $\text{var}(u_{0j}) = 0$ แสดงว่าค่าพารามิเตอร์ดังกล่าว

ไม่มีความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม ซึ่งสามารถตั้งข้อจำกัดให้เป็นค่าคงที่ในการวิเคราะห์ได้ วิเคราะห์ตามขั้นตอนดังนี้

ครั้งที่ 1 วิเคราะห์โดยใช้ตัวแปรความเหนี่ยวนำในการปฏิบัติงานเป็นตัวแปรตาม

ครั้งที่ 2 วิเคราะห์โดยใช้ตัวแปรการเผชิญภาวะเครียดเป็นตัวแปรตาม

3.1.3 ตรวจสอบความเหมาะสมของโมเดลกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยคำนวณ

ความแตกต่างของค่าสถิติ Deviance ของโมเดลว่าง (D_0) กับโมเดลระดับบุคคล (D_1)

โดยค่าสถิติ Deviance มีการแจกแจงแบบไค-สแควร์ มีองศาอิสระ (Degrees of Freedom)

เท่ากับ ผลต่างของจำนวนพารามิเตอร์ทั้งสองโมเดล ถ้าผลต่างของค่า Deviance มีค่ามากกว่า

ค่าสถิติ ไค-สแควร์ แสดงว่า โมเดลอย่างง่ายมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์มากกว่า

โมเดลว่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (Raudenbush et al., 2002, p.1)

3.14 การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์การทำนายของโมเดลระดับบุคคล (R^2_1) หรือสัดส่วนความแปรปรวนที่อธิบายได้ สามารถคำนวณได้จากการเทียบสัดส่วนความแปรปรวนของค่าส่วนเหลือที่ลดลง เมื่อมีตัวแปรทำนายกับเมื่อไม่มีตัวแปรทำนาย (ศิริชัย กาญจนาวาสี, 2548, หน้า 91)

$$R^2_1 = \frac{\sigma^2_1 - \sigma^2_2}{\sigma^2_1}$$

เมื่อ R^2_1 คือ ประสิทธิภาพในการพยากรณ์โมเดลระดับบุคคล
 σ^2_1 คือ Within-Unit Variance จากการวิเคราะห์ห้ชั้น โมเดลว่าง
 σ^2_2 คือ Within-Unit Variance จากการวิเคราะห์ห้ชั้น โมเดลอย่างง่าย หรือโมเดลระดับบุคคล

3.2 การวิเคราะห์โมเดลระดับโรงพยาบาล หรือ โมเดลพหุระดับตามสมมุติฐาน (Hypothetical Model) เป็นการวิเคราะห์โมเดลพหุระดับโดยมีตัวแปรตามและตัวแปรอิสระทุกระดับ โดยนำตัวแปรอิสระระดับบุคคลที่ผ่านการวิเคราะห์และพิจารณาว่าเหมาะสมจากการวิเคราะห์ระดับบุคคลมาวิเคราะห์ร่วมกับตัวแปรอิสระระดับโรงพยาบาล เพื่อตรวจสอบอิทธิพลของตัวแปรระดับโรงพยาบาลที่มีต่อตัวแปรระดับบุคคล มีรูปแบบดังนี้

โมเดลภายในหน่วย

$$Y_{ij} = b_{0j} + b_{1j}(X_{1j}) + b_{2j}(X_{2j}) + \dots + b_{kj}(X_{kj}) + r_{ij}$$

โมเดลระหว่างหน่วย (Between Unit Model)

$$b_{0j} = \gamma_{00} + \gamma_{01}(Z_{1j}) + \gamma_{02}(Z_{2j}) + \dots + u_{0j}$$

$$b_{1j} = \gamma_{10} + \gamma_{11}(Z_{1j}) + \gamma_{12}(Z_{2j}) + \dots + u_{1j}$$

.

.

$$b_{kj} = \gamma_{k0} + \gamma_{k1}(Z_{1j}) + \gamma_{k2}(Z_{2j}) + \dots + u_{kj}$$

เมื่อ Y_{ij} แทน ตัวแปรตาม
 $X_{1j}, X_{2j}, \dots, X_{kj}$ แทน ตัวแปรอิสระระดับบุคคล

$Z_{ij}, Z_{2j}, \dots, Z_{kj}$	แทน	ตัวแปรอิสระระดับโรงพยาบาล
$b_{0j}, \gamma_{00}, \gamma_{10}, \dots, \gamma_{k0}$	แทน	ค่าคงที่หรือค่าเฉลี่ยซึ่งเป็นอิทธิพลคงที่
$b_{1j}, b_{2j}, \dots, b_{kj}$	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวแปรอิสระระดับบุคคล
$\gamma_{01}, \gamma_{11}, \gamma_{21}, \dots, \gamma_{kj}$	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวแปรอิสระระดับโรงพยาบาล
r_{ij}	แทน	ค่าความคลาดเคลื่อนระดับบุคคลซึ่งเป็นอิทธิพลสุ่ม
$u_{0j}, u_{1j}, \dots, u_{kj}$	แทน	ค่าความคลาดเคลื่อนระดับโรงพยาบาลซึ่งเป็นอิทธิพลสุ่ม

โดยที่ $r_{ij}, u_{ij} \sim N(0, \sigma^2)$

ทดสอบค่าเฉลี่ยซึ่งเป็นอิทธิพลคงที่ (Fixed Effect) โดยใช้สถิติทดสอบที (t-Test)

$$H_0: \gamma_{00} = 0, \gamma_{10} = 0, \dots, \gamma_{k0} = 0$$

$$H_1: \gamma_{00} \neq 0, \gamma_{10} \neq 0, \dots, \gamma_{k0} \neq 0$$

ทดสอบความแปรปรวนของอิทธิพลสุ่ม (Random Effect) หรือความแปรปรวนของพารามิเตอร์ โดยใช้สถิติทดสอบไค-สแควร์ (χ^2 -Test)

$$H_0: \text{var}(b_{0j}) = 0, \text{var}(b_{1j}) = 0, \dots, \text{var}(b_{kj}) = 0$$

$$H_1: \text{var}(b_{0j}) \neq 0, \text{var}(b_{1j}) \neq 0, \dots, \text{var}(b_{kj}) \neq 0$$

3.2.1 ตรวจสอบความเหมาะสมของโมเดลกับข้อมูลเชิงประจักษ์ โดยคำนวณความแตกต่างของค่าสถิติ Deviance ของโมเดลระดับบุคคล (D_1) กับโมเดลระดับโรงพยาบาล (D_2) โดยค่าสถิติ Deviance มีการแจกแจงแบบไค-สแควร์ มีองศาอิสระ (Degrees of Freedom) เท่ากับ ผลต่างของจำนวนพารามิเตอร์ทั้งสองโมเดล ถ้าผลต่างของค่า Deviance มีค่ามากกว่าค่าสถิติ ไค-สแควร์ แสดงว่าโมเดลระดับโรงพยาบาลมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์มากกว่าโมเดลระดับบุคคลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (Raudenbush et al., 2002, p.1)

3.2.2 การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์การทำนายของโมเดลระดับโรงพยาบาล (R^2) (ศิริชัย กาญจนวาสี, 2548, หน้า 91)

$$R^2 = \frac{\tau_1 - \tau_2}{\tau_1}$$

- เมื่อ R^2 คือ ประสิทธิภาพในการพยากรณ์โมเดลระดับโรงพยาบาล
- τ_1 คือ Parameter Variance จากการวิเคราะห์ขั้น โมเดลอย่างง่าย
หรือ โมเดลระดับบุคคล
- τ_2 คือ Parameter Variance จากการวิเคราะห์ขั้น โมเดลระดับโรงพยาบาล

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University